

Salvador Cardús

Un dret permanent a decidir

La setmana passada vaig fer un piulet irònic que deia: “Amb això del Castor n’hi hauria d’haver prou per justificar que els espanyols es volguessin independitzar d’Espanya”. Estàvem –i estem– enmig d’un clima informatiu marcat per un nou informe del MIT que certificava el que ja tothom sabia: l’enorme perillositat sísmica del magatzem de gas Castor. A més, s’acabaven de descobrir nous implicats en l’afer de corrupció vinculat al Canal de Isabel II de la Comunitat de Madrid, que inclou tèrboles pressions entre els grups periodístics que hi estan embolicats. Un afer que, si s’arriba a saber tot, podria ser més escandalós que tots els que l’han precedit i que, si els aparells repressius de l’Estat i les seves clavegueres no ho eviten, ara sí, podria ser el cop de gràcia definitiu al partit que governa Espanya.

ESMENTO aquests dos casos perquè són un indicador no pas de les misèries i les cobdícies personals d’altres casos més propers, sinó d’un sistema generalitzat de corrupció política, de la feblesa dels controls democràtics per impedir-la i, en definitiva, de la submissió de l’estat espanyol a alguns putrefactes poders econòmics. Aquí no som només davant d’uns sàtrapes cobdiciosos, que també, sinó d’una manera d’exercir el poder que s’ha beneficiat d’una *cultura* empresarial perversa. Genuflexions contractuals a empreses constructores que no assumien cap risc, i utilització d’empreses públiques per crear xarxes mafioses amb capacitat per corrompre la independència dels poders propis de l’estat de dret. I tot això sota el xàfec d’una crisi global que, si més no, haurà servit per despullar els vicis locals.

PERÒ TORNEM a la piulada. Seguint les tesis altres vegades esmentades aquí de la *learned helplessness* (la indefensió apresada) de Martin Seligman, la del *banal nationalism* de Michael Billig o la de la violència simbòlica de Pierre Bourdieu, és obvi que els estats creen un sentiment de dependència que sembla natural i que, per tant, no es posa mai en discussió. Tot i la brutalitat dels casos esmentats, els responsables d’aquests crims polítics semblen ser-hi immunes. Ni els ministres responsables dels contractes –Montilla, Clos, Sebastián, Soria...– del Castor (brutals les seves declaracions traient-se les puces de sobre), ni el mateix Florentino Pérez (que ara es

LLUÍS GENÉ / AFP

El pessimisme polític que soscava l’esperança en un país millor és un dels pitjors adversaris que té la independència de Catalunya

mostra molt sensibilitzat cap a la pobresa infantil), ni la senyora Cifuentes (present en les operacions del Canal ara investigades), se’n senten responsables. I als espanyols ni se’ls acut que puguin escapar d’aquest femer!

M’INTERESSA EL CAS no només perquè, en tant que espanyol provisional, aquests casos afecten directament la meua butxaca, sinó perquè costa d’entendre que, per bé que als espanyols ni els passi pel cap fugir, aquesta mena de dependència resignada també es dona entre alguns catalans que, ara que poden, no es veuen capaços d’emancipar-se’n, o no en veuen la necessitat. El pessimisme polític que soscava l’esperança en un país millor, il·lustrat en la nefasta frase “Tots els polítics són iguals”, és un dels pitjors adversaris

que té la independència de Catalunya. Per això mateix és la línia estratègica principal que segueixen els adversaris tant del referèndum com de la independència: “No us en sortireu, sou uns incompetents!” Cert: si no es confia que una República Catalana ens proporcionarà un bon govern i una profunda regeneració democràtica, per què s’haurien d’assumir riscos?

NO ES TRACTA, doncs, de vendre escenaris idealitzats anticipadament, que encara provoquen més escepticisme, sinó de confiar profundament que els catalans, en cada elecció futura, decidiran el millor en cada moment. Un dret a decidir, doncs, que no s’acaba en un referèndum, sinó que, precisament, l’exercirem plenament l’endemà que guanyi el sí.